

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 16 października 2020 r.

Pozycja 308

POSTANOWIENIE

z dnia 21 maja 2019 r.

Sygn. akt Ts 157/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym, skargi konstytucyjnej K.G. w sprawie zgodności:

art. 160 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, ze zm.) w zakresie, w jakim „przepis ten ogranicza prawo skazanego – w sytuacji wystąpienia szczególnych względów – do skorzystania z możliwości odstąpienia przez Sąd z odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia w sytuacji, gdy wobec tego skazanego ponownie orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania” z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 14 sierpnia 2017 r. (data nadania), K.G. (dalej: skarżący) zarzucił niezgodność art. 160 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (ówcześnie: Dz. U. Nr 90, poz. 557, ze zm.; dalej: k.k.w.) w zakresie wskazanym w komparycji niniejszego postanowienia. Przepis w zakwestionowanym przez skarżącego brzmieniu został wprowadzony ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 240, poz. 1431) z datą obowiązywania od 1 stycznia 2012 r. Obecnie art. 160 § 1 k.k.w. (Dz. U. z 2018 r. poz. 652, ze zm.) obowiązuje w brzmieniu, jakie posiadał przed wskazaną powyżej nowelizacją.

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z 28 kwietnia 2010 r. (sygn. akt [...]), skarżący został skazany na 6 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 280 § 1 i art. 158 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, ze zm.; dalej: k.k.).

Postanowieniem z 11 czerwca 2013 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w O. orzekł o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skarżącego, ustalając okres próby do 15 października 2015 r.

11 października 2013 r. – czyli w okresie próby – skarżący popełnił przestępstwo umyślne z art. 280 § 1 k.k., za które został prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z 10 października 2014 r. (sygn. akt [...]) na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na pięcioletni okres próby.

Postanowieniem z 12 stycznia 2015 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w G. odwołał warunkowe przedterminowe zwolnienie udzielone skarżącemu postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z 11 czerwca 2013 r. i zarządził wykonanie reszty nieodbytej kary 6 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w R. Sąd Okręgowy w G. przyjął, że wobec skarżącego zachodzą przewidziane w art. 160 § 1 pkt 1 k.k.w. przesłanki obligatoryjnego odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia udzielonego mu postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z 11 czerwca 2013 r.

Postanowienie Sądu Okręgowego w G. z 12 stycznia 2015 r. zostało utrzymane w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego w K. z 17 marca 2015 r. (sygn. akt [...]). Skarżący był obecny tego dnia na posiedzeniu sądu, a odpis powyższego postanowienia nie został mu przesłany, ponieważ nie złożył w tym przedmiocie stosownego wniosku.

Zdaniem skarżącego, w jego sprawie naruszona została, wynikająca z art. 45 ust. 1 Konstytucji, zasada poszanowania praw jednostki, ponieważ zakwestionowany w skardze przepis narusza zasadę wnikliwego rozpatrzenia sprawy przez sąd. Skarżący twierdzi, że przewidziana w nim procedura nie ma cech procedury sprawiedliwej, ograniczającej rolę sądu wykonawczego, co stanowi ingerencję ustawodawcy w niezależność sądu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem rozstrzygnięcia merytorycznego. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań lub jest oczywiście bezzasadna.

2. Skarżący zakwestionował art. 160 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, ze zm.) który stanowił, że sąd penitencjarny odwołuje warunkowe zwolnienie, jeżeli warunkowo zwolniony w okresie próby popełnił przestępstwo umyślne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności.

3. Art. 79 ust. 1 Konstytucji przyznaje każdemu, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, prawo do wniesienia skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach konstytucyjnych. Przepis ten stwierdza jednocześnie, że zasady korzystania ze skargi konstytucyjnej określa ustawa.

Z treści art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK wynika, że skarga może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. W rozpatrywanej sprawie skarga konstytucyjna została wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego 14 sierpnia 2017 r. (data nadania).

4. Skarżący wskazał jako orzeczenie ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji postanowienie Sądu Okręgowego w G. Wydział VII Penitencjarny i Nadzoru nad

Wykonywaniem Orzeczeń z 12 stycznia 2015 r. (sygn. akt [...]). Natomiast orzeczeniem wyczerpującym drogę prawną w rozumieniu art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, jest postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z 17 marca 2015 r. (sygn. akt [...]), utrzymujące w mocy powyższe postanowienie Sądu Okręgowego w G.

Jak wynika z dokumentów przedstawionych przez pełnomocnika skarżącego, odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w K. z 17 marca 2015 r. nie został doręczony skarżącemu, ponieważ był on obecny na posiedzeniu, w trakcie którego postanowienie to zostało wydane i ogłoszone. Skarżący nie wniósł natomiast wniosku o przesłanie mu odpisu tego postanowienia.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego w sytuacji, w której brak było obowiązku doręczenia rozstrzygnięcia, termin do złożenia skargi konstytucyjnej powinien być liczony od dnia, w którym skarżący dowiedział się o treści podjętego orzeczenia, w szczególności zaś w tym zakresie, w jakim odnosiło się ono do jego praw, wolności lub obowiązków określonych w Konstytucji (zob. postanowienia TK: z 28 stycznia 1998 r., sygn. Ts 21/97, OTK ZU nr 2/1998, poz. 23; z 11 marca 2008 r., sygn. Ts 277/07, OTK ZU nr 3/B/2008, poz. 122).

W związku z powyższym Trybunał stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie bieg trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej rozpoczął się 17 marca 2015 r., ponieważ to właśnie tego dnia skarżący dowiedział się o treści postanowienia Sądu Apelacyjnego w K., które jest prawomocnym orzeczeniem w rozumieniu art. 77 u.o.t.p. TK.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 u.o.t.p. TK, zwrócenie się do sądu z wnioskiem o wyznaczenie adwokata lub radcy prawnego z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej wstrzymuje bieg terminu do jej wniesienia. Skarżący z takim wnioskiem zwrócił się jednak dopiero 21 listopada 2016 r., czyli ponad rok od dnia, w którym upłynął termin do wniesienia skargi konstytucyjnej (17 czerwca 2015 r.).

Mając powyższe na uwadze Trybunał stwierdził, że skarga konstytucyjna została złożona z przekroczeniem terminu określonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK.

Okoliczność ta jest – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – podstawą odmowy nadania analizowanej skardze dalszego biegu.

Z tych przyczyn Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.